

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - 00100 HELSINKI 10
Puhelin (vaihde) 642511 Postisiirto 120811-5
Liikepankit Osuuspankit Säästöpankit tili 5041-6

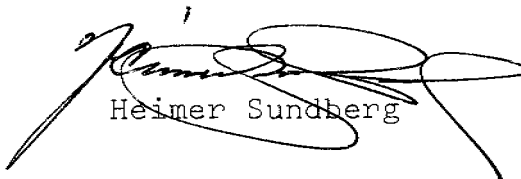
Yleiskirje n:o 10/71

7.5.1971

Työeläkelaitoksille

Hallitus on tänään antanut esityksen laeiksi kansaneläkelain, työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain, yrittäjien eläkelain, merimieseläkelain ja sairausvakuutuslain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta. Työeläkelakien osalta muutosehdotukset tarkoittavat lähinnä TEL:n odotusajan lyhentämistä 1 kuukaudeksi, alaikärajan poistamista TEL:sta ja LEL:sta, lapsikorotuksen myöntämistä vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeisiin sekä työeläkkeen myöntämistä eräissä työttömyystapauksissa. Lainmuutokset ehdotetaan tulemaan voimaan ensi heinäkuun alusta. Esityksen yksityiskohtainen sisältö ilmenee oheisesta liitteestä.

ELÄKETURVAKESKUS

Heimer Sundberg

Tarmo Rantanen

Liite

J.HS.ET

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain, työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain, yrittäjien eläkelain, merimieseläkelain ja sairausvakuutuslain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta.

Etujärjestöjen sopimuksessa eräistä vuotta 1971 ja osaa vuodesta 1972 koskevaan työehtosopimusratkaisuun liittyvistä sosiaalisista ja muista järjestelyistä on edellytetty muun muassa eräitä sosiaalivakuutukseen kohdistuvia lainsäädännöllisiä muutoksia. Näistä muutoksista tapaturmavakuutuslain ja valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain osalta hallitus tulee antamaan esityksen erikseen.

Työeläkelakeihin ehdotetuista muutoksista ovat tärkeimmät lain alaisuuteen tulemisen edellytyksenä olevan nykyisen työsuhteessa oloa koskevan neljän kuukauden määräajan lyhentäminen yhdeksi kuukaudeksi, 18 vuoden alaikärajan poistaminen työsuhteessa olevilta, lasta huoltavan työeläkkeeseen tuleva lapsikorotus sekä 60 vuotta täyttäneille pitkäaikaisesti työtömille myönnettävä erityinen työttömyyseläke, joka viimeksi mainittu tulisi koskemaan myös kansaneläkejärjestelmää. Lisäksi ehdotetaan järjestelyä, jonka mukaan sairausvakuutuksessa työkykyiseksi todettua henkilöä olisi pidettävä sellaisena myös työttömyyskorvausta tai työttömyysavustusta haettaessa (niin sanotut väliin-putoajat).

Paitsi etujärjestöjen sopimukseen liittyviä muutoksia ehdottaa hallitus lisäksi eräitä muita parannuksia työeläkelainsäädäntöön.

Työsuhteen kestoä koskevan määräajan lyhentäminen.

Työntekijäin eläkelain (TEL) mukaan työsuhde kuuluu lain piiriin vain, jos se kestää yhdenjaksoisesti vähintään neljä kuukautta. TEL:n 1 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että sanottu määräaika lyhenee yhdeksi kuukaudeksi. Jos työntekijällä eläketapahtumaa

edeltäneenä vuoden aikana on ollut työsuhde, joka on kestänyt vähintään neljä kuukautta, ehdotetaan eläkkeen perusteena oleva palkka määrättäväksi tästä työsuhteesta saadun ansion perusteella. Tällä tavoin pyritään mahdollisuuksien mukaan välttämään sitä, että eläkkeen suuruuteen ratkaisevasti vaikuttava palkka tulisi työsuhteen lyhytaikaisuudesta johtuen liian sattumanvaraisesti määrättyväksi. Säännökset tästä sisältyvät TEL:n 6 ja 7 §:ään.

Alaikärajan poistaminen.

TEL:n 1 §:n mukaan laki koskee vain 18 vuotta täyttäneitä työntekijöitä. Tämä ikäraja ehdotetaan poistettavaksi. Vastaava muutos ehdotetaan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) 4 §:ään. Muutoksesta johtuen on 18 vuoden ikäraja poistettava myös LEL:n 7 §:n 1 momentista. Jotta ikärajan poistaminen ei aiheuttaisi eläkkeen perusteena olevan keskipalkan alenemista, ehdotetaan tähän samaan momenttiin säännöstä, jonka mukaan nuorena ansaitut ja yleensä alhaisemmat palkat eivät tulisi koko painollaan mukaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa.

Lapsikorotus.

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeensaajalla tai hänen puolisoillaan on 18 vuotta nuorempi lapsi, jolla olisi hänen jälkeensä oikeus perhe-eläkkeeseen, ehdotetaan eläkkeeseen maksettavaksi 20 tai 40 %:n suuruinen lapsikorotus riippuen siitä, onko lapsia yksi vai useampia. Sellaisen eläkkeen yhteensovittuk-

sessä, jossa on lapsikorotus, ehdotetaan poikettavaksi TEL:n nykyisistä yhteensovitusperiaatteista siten, että kansaneläkkeestä otetaan huomioon vain perusosa ja yhteensovitusraja korotetaan 66 %:iin, jolloin yhteensovitus näiltä osin vastaa valtion eläkkeissä sovellettavaa yhteensovitusta. Tämän muutoksen jälkeen työeläke lasta huoltavalle saavuttaa jo useassa tapauksessa valtion eläkelain mukaisen tason. Pelkän kansaneläkkeen perusosan käyttäminen yhteensovituksessa on tarkoituksenmukaista, koska nimenomaan lasta huoltavan tullessa työkyvyttömäksi hänen puolisonsa, jollei jo ole ansiotyössä, useimmissa tapauksissa ryhtyy ansiotyöhön eikä eläkkeensaaja näin ollen todellisuudessa saa kansaneläkkeenä muuta kuin perusosan. Sanotut muutokset sisältyvät TEL:iin lisättäväksi ehdotettuun uuteen 7 c §:ään sekä sanotun lain 7 a §:n 1 momenttiin, 8 §:n 2 momenttiin, 8 a §:n 2 momenttiin ja 12 §:n 1 momentin 2 kohtaan. Lapsikorotus ehdotetaan ulotettavaksi myös LEL-eläkkeisiin sekä maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL) ja yrittäjien eläkelain (YEL) mukaisiin eläkkeisiin viittauksin TEL:n sanottuihin pykäliin LEL:n 1 §:ssä, MYEL:n 19 §:ssä sekä YEL:n 17 §:ssä. Lapsikorotus aiheuttaa muutoksen myös LEL:n 9 §:n 1 momentin 2 kohtaan. Merimieseläkelakiin ehdotettu uusi 15 d § sekä muutokset 16 a §:ään ja 20 §:ään johtuvat niinkään lapsikorotuksen toteuttamisesta.

Työttömyyseläke.

Kun lähellä eläkeikää olevan pitkäaikaisesti työttömän työllistäminen on käytännössä osoittautunut vaikeaksi, jopa epätarkoituksenmukaiseksikin, on tällaisissa tapauksissa pidettävä perusteltuna antaa asianomaiselle mahdollisuus siirtyä täydelle eläkkeelle jo ennen eläkeiän saavuttamista. Tämän vuoksi ehdotetaan, että 60 vuotta täyttäneelle, joka on saanut 52 viikoksi kuluneen viikon aikana työttömyysavustusta tai -korvausta yhteensä vähintään 200 päivältä ja jolle ei voida osoittaa sopivaa työtä, ryhdyttäisiin maksamaan kansaneläkettä ja työeläkettä ikäänkuin hän olisi tullut työkyvyttömäksi. Työttömyyseläkettä alettaisiin maksaa sen kalenterikuukauden alusta lukien, joka ensiksi alkaa sen jälkeen kun kaksi kuukautta on kulunut sen todistuksen antamisesta, jolla työvoimaviranomainen on todennut edellä sanottujen edellytysten eläkkeen saamiselle olevan olemassa. Mainittu 2—3 kuukauden aika riit-

tää yleensä eläkehakemusten käsittelyyn. Tuona väliaikana asianomaiselle voidaan maksaa työttömyyskorvausta. Työvoimaviranomaisen antama todistus olisi uusittava kuuden kuukauden väliajoin. Työttömyyseläkettä koskevat säännökset sisältyvät kansaneläkelain 6 §:n 1 momentin 4 kohtaan, 20 §:ään, 21 §:n 1 momenttiin, uuteen 22 c §:ään, 30 §:n uuteen 3 momenttiin, uuteen 31 a §:ään, 33 §:n 1 momenttiin, 35 §:n 3 momenttiin ja uuteen 4 momenttiin ja 39 §:n uuteen 5 momenttiin, TEL:n 4 §:n 1 momenttiin, uuteen 4 c §:ään ja 12 §:n 1 momentin 2 kohtaan, LEL:n 1 §:n 1 momenttiin, 4 §:n uuteen 5 momenttiin, 7 §:n uuteen 6 momenttiin ja 9 §:n 1 momentin 3 kohtaan, MYEL:n 6 §:n 1 momenttiin ja 19 §:n 1 momenttiin, YEL:n 5 §:n 1 momenttiin ja 17 §:n 1 momenttiin, kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 3 §:n 2 momenttiin, kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain 1 §:ään, perhe-eläkelain 9 §:n 5 ja 6 momenttiin sekä sairausvakuutuslain 15 §:n 4 momenttiin.

"Väliinpuotoajat".

Sekä työttömyysavustuksen että työttömyyskorvauksen saamisen yhtenä edellytyksenä on, että asianomainen on työkykyinen. Voi kuitenkin sattua, että sanottuja etuuksia hakevaa pidetään työkyvyttömänä, vaikka häntä toisaalta on sairausvakuutuksen päivärahaa haettaessa pidetty työkykyisenä. Seurauksena on, että hän jää kokonaan ilman korvausta. Tämän estämiseksi ehdotetaan, että sairausvakuutuksessa työkykyisyydestä annettu päätös sitoo myös työvoimaviranomaista ja työttömyyskassaa. Tästä aiheutuvat muutokset sisältyvät sairausvakuutuslain uuteen 28 a §:ään, työllisyyslain 6 §:n uuteen 2 momenttiin sekä valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain 20 §:ään.

Muut muutosehdotukset.

Työeläkelaeissa kansaneläke otetaan yhteensovituksessa huomioon tukiosansaajien keskimääräisen kansaneläkkeen suuruisena. Määrän vahvistaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vähintään kerran vuodessa. Kun tämä menettely on epätarkoituksenmukaisella tavalla riippuvainen kansaneläkelainsäädännön muutoksista, yhteensovituksessa huomioon otettavana kansaneläk-

keenä ehdotetaan pidettäväksi, jollei kysymyksessä ole sellainen työeläke, jossa on lapsikorotus, yksinäisen lapsettoman henkilön kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tukiosan yhteenlaskettu määrä III kuntaryhmässä. Tämä määrä vastaa melko tarkkaan tällä hetkellä voimassa olevan lain mukaista määrää. Muutos kohdistuu TEL:n 8 §:ään.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että TEL:n 19 §:n 1 momentin säännöstä maksun ulosmittauksesta ilman tuomiota ja päätöstä ei voida soveltaa sellaiseen yhtiön tai yhtymän osakkaaseen tai yhtiömieheen, joka on yhteisön tai yhtymän velvoitteista vastuussa kuin omasta velastaan. Tämän vuoksi ehdotetaan sanottuun pykälään nimenomaista säännöstä mainitun maksun ulosmittauksesta ilman tuomiota ja päätöstä. Vastaavaa muutosta ehdotetaan LEL:n 10 §:ään.

Voimassa olevan lain mukaan eräissä tapauksissa työntekijäin eläketurva saattaa olennaisesti huonontua sellaisessa tapauksessa, jossa työntekijä TEL-työsuhteen päätyttyä ehtii lyhyehkön ajan olla LEL-työsuhteessa ennen työkyvyttömäksi tuloaan. Tämän epäkohdan poistamiseksi ehdotetaan LEL:n 7 §:ään lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan eläkkeen perusteeksi otetaan aikaisemman työsuhteen mukainen palkka tai työtulo, milloin se on suurempi.

Maatalousyrittäjien ja yrittäjien eläkelaeissa lasketaan eläkkeen perusteena oleva työtulo jakamalla yrittäjälle vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Erityisesti sellai-

sisä tapauksissa, jolloin yrittäjä tulee työkyvyttömäksi suhteellisen nuorena, eläkkeen perusteena olevaan keskimääräiseen työtuloon vaikuttavat huomattavasti ne työtulot, jotka hänelle on vahvistettu aivan nuorena. Tämän vaikutuksen lieventämiseksi ehdotetaan, että jos yrittäjä on jo täyttänyt 23 vuotta, eläkkeen perusteena olevaa työtuloa laskettaessa ei 23 vuoden ikää edeltäneitä työtuloja oteta huomioon. Säännökset tästä sisältyvät MYEL:n 8 §:n 6 momenttiin ja YEL:n 7 §:n 3 momenttiin.

Kustannukset.

Kansaneläkelain mukaisista työttömyyseläkkeistä aiheutuvat lisäkustannukset ovat noin 7 miljoonaa markkaa vuodessa. Kansaneläkelaitoksen rahoitustilanteeseen tästä aiheutuvat lisääntyneet vaikeudet joudutaan selvittämään vuoden 1972 aikana. Työttömyysavustuksista ja -korvauksista aiheutuvat lisäkustannukset ovat vähäiset.

Lisäksi aiheutuu ehdotetuista lainmuutoksista työeläkelaitoksille lisämenoja alkuvaiheessa noin 25 milj. markkaa vuodessa. Tämän rahoittamiseksi joudutaan työeläkevakuutusmaksuja korottamaan noin 0,3 prosenttiyksiköllä vuoden 1972 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 6 §:n 1 momentin 4 kohta, 20 §, 21 §:n 1 momentti, 33 §:n 1 momentti ja 35 §:n 3 momentti, näistä 6 §:n 1 momentin 4 kohta sellaisena kuin se on 4 päivänä marraskuuta 1960 annetussa laissa (466/60), 20 § sellaisena kuin se on 17 päivänä tammikuuta 1969 annetussa laissa (39/69), 21 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetussa laissa (349/63) ja 33 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (705/65), sekä *lisätään* lakiin uusi 22 c ja 31 a § ja lain 30 §:ään, johon 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetulla lailla (448/69) lisätty uusi 3 momentti, uusi 4 momentti, 35 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 19 päivänä toukokuuta 1961 annetulla lailla (250/61), uusi 4 momentti, jolloin entinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, ja 39 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

6 §.

Vakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle:

4) joka tulovuoden tai sen osan aikana on saanut vanhuudentukea tai työttömyyseläkettä; tai

20 §.

Kansaneläkkeenä maksetaan:

1) vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle;

2) työkyvyttömyyseläkettä työkyvyttömälle vakuutetulle, joka on 65 vuotta nuorempi, 22 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

3) työttömyyseläkettä 22 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa 60, mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneelle pitkäaikaisesti työttömälle vakuutetulle, joka ei saa työkyvyttömyyseläkettä; tai

4) vanhuudentukea 60, mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneelle naispuoliselle vakuutetulle, joka ei ole naimisissa, eikä saa työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä ja jolla ei ole oikeutta perhe-eläkelain (38/69) mukaiseen perhe-eläkkeeseen.

21 §.

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen kuuluu eläkkeen perusosa ja, sikäli kuin jäljempänä säädetään, eläkkeen tukiosa. Vanhuudentuen myöntämisen ehtona on, että vakuutetulla on oikeus tukiosaan.

22 c §.

Pitkäaikaisesti työttömänä pidetään tätä lakia sovellettaessa henkilöä, joka työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella osoittaa, että hän on 52 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut valtakunnallista työttömyyskassosta annetun lain (125/34, 328/60) mukaista päiväavustusta tai työttömyyskorvauksesta annetun lain (645/67) mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä ja että hänelle ei voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyyskorvaukseen.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi.

30 §.

Mitä 2 momentin kohdissa 3 ja 10 on sanottu vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeistä, sovelletaan vastaavasti myös työttömyyseläkkeeseen.

31 a §.

Työttömyyseläke lakkaa ilman eri päätöstä kuuden kuukauden tai asetuksella säädetyn pitemmän ajan kuluttua työvoimaviranomaisen todistuksen antamisesta lukien, jollei eläkeläiselle sitä ennen ole toimitettu työvoimaviranomaisen antamaa todistusta siitä, ettei eläkkeensaajalle voida osoittaa 22 c §:ssä tarkoitettua työtä.

Eläkelaitos voi kuuden kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta lukien, josta eläke on lakannut, määrätä työttömyyden jatkuessa eläk-

keen maksamisen jälleen aloitettavaksi hyväksymänsä selvityksen perusteella ilman 35 §:ssä säädettyssä järjestyksessä tehtyä hakemusta. Eläke voidaan tällöin määrätä takautuvasti maksettavaksi siltä ajalta, jona eläke on ollut lakautettuna, tahi sen osalta.

33 §.

Jos vakuutettu, joka ei saa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, kuolee, suoritetaan hänen puolisolleen hautausavustus. Jos vakuutetulta ei jäänyt puolisoa tai jos vakuutettu ja hänen puolisonsa asumuseron tai muutoin välien rikkoutumisen tahi muun sellaisen syyn vuoksi asuivat erillään, suoritetaan hautausavustus kuolinpesälle. Hautausavustuksen määrä on 372 markkaa.

35 §.

Työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä vanhuudentuen saajalle aletaan hakemuksetta maksaa vanhuuseläkettä sen kuukauden alusta, joka seuraa lähinnä hänen täytettyään 65 vuotta.

Jos työttömyyseläkkeen saaja tulee oikeutetuksi työkyvyttömyyseläkkeeseen, muutetaan eläke työkyvyttömyyseläkkeeksi. Mikäli samalta ajalta, jolta vakuutetulle myöhemmin myönnetään työkyvyttömyyseläke, on maksettu työttömyyseläkettä, pidetään viimeksi mainittua työkyvyttömyyseläkkeen osasuorituksena.

39 §.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on säädetty, työttömyyseläke myönnetään 22 c §:n 1 momentissa mainitun todistuksen antamista seuraavan kolmannen kuukauden alusta lukien edellyttäen, että eläkettä on sitä ennen haettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laskettaessa 22 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 33 §:ssä säädettyä markkamäärää pidetään virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 116 vastaavana.

Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7 §:n 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 2 ja 6 momentti, 8 a §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentin 2 kohta, näistä 1 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa (707/65) ja lisäksi osittain muutettuna 20 päivänä toukokuuta 1966 annetulla lailla (299/66), 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentin 2 kohta sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (639/66), 6 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (690/68), 8 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on sanotussa 20 päivänä toukokuuta 1966 annetussa laissa sekä 6 momentti sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (792/68), 8 a §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (469/69), sekä *lisätään* lakiin uusi 4 c ja 7 c § ja lain 19 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §.

Työnantaja on velvollinen järjestämään ja kustantamaan tämän lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävän eläketurvan jokaiselle työntekijälleen, jonka työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuukauden. Laki ei kuitenkaan koske työsuhdetta:

1) joka on alkanut työntekijän täytettyä 65 vuotta;

2) jossa työansio voidaan arvioida keskimäärin pienemmäksi kuin 180 markaksi kuukaudessa, kuitenkin siten, että työsuhde, jossa säännöllinen työaika on vähintään 20 tuntia viikossa, on työansion määrästä riippumatta tämän lain alainen;

3) jonka perusteella työntekijällä muun lain tai asetuksen nojalla on oikeus eläkkeeseen; tai

4) jonka perusteella työntekijällä on oikeus eläkkeeseen kunnan, kuntainliiton tai seurakunnan tahi uskonnollisen yhdyskunnan työntekijöitä koskevan sellaisen eläkesäännön mukaan, jonka työntekijälle määräämä täysi eläke vastaa vähintään tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaista eläketurvaa.

4 §.

Työntekijällä on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan oikeus perhe-eläkkeeseen tämän lain mukaisesti. Jos oikeus eläkkeen saamiseen perustuu kahteen tai useampaan työsuh-

teeseen, lasketaan kuhunkin työsuhteeseen perustuvat eläkkeet yhteen siten kuin jäljempänä säädetään.

4 c §.

Oikeus saada työttömyyseläkettä on 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä, joka työvoimaviranomaisen antamalla todistuksella osoittaa, että hän on 52 viimeksi kuluneen viikon aikana saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, 328/60) mukaista päiväavustusta tai työttömyyskorvauksesta annetun lain (645/67) mukaista työttömyyskorvauusta yhteensä vähintään 200 päivältä ja että hänelle ei voida osoittaa sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta hän ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työttömyyskorvaukseen. Työttömyyseläkkeestä on jäljempänä mainituin poikkeuksin soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työkyvyttömyyseläkkeestä on säädetty.

Eläkettä suoritetaan sen kalenterikuukauden alusta lukien, joka ensiksi alkaa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitetun todistuksen antamisesta. Eläkettä ei kuitenkaan ilman pätevää syytä suoriteta takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavaa kuukautta.

Työttömyyseläke on yhtä suuri kuin se tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke, jonka saamiseen työntekijällä olisi oikeus, jos hän työttömäksi joutuessaan olisi tullut työkyvyttömäksi. Eläkettä määritettäessä työntekijän katsotaan joutuneen työttömäksi sinä päivänä,

jolta hänelle on ensimmäisen kerran suoritettu 1 momentissa tarkoitettuna aikana päiväavustusta tai työttömyyskorvausta.

Työttömyyseläke myönnetään toistaiseksi. Eläke lakkaa ilman eri päätöstä kuuden kuukauden tai asetuksella säädetyn pitemmän ajan kuluttua työvoimaviranomaisen todistuksen antamisesta lukien, jollei eläkelaitokselle sitä ennen ole toimitettu työvoimaviranomaisen antamaa uutta todistusta siitä, ettei eläkkeensaajalle voida osoittaa 1 momentissa tarkoitettua työtä. Jos eläkkeen lakkaamisen jälkeen työttömyys jatkuu tai alkaa uudelleen, eläkettä ryhdytään maksamaan samojen perusteiden mukaan kuin aikaisempaakin eläkettä, mikäli eläkkeen lakkaamisesta ei ole kulunut kahta vuotta pitempää aikaa. Tällöin 1 momenttia sovellettaessa eläkkeelläolon aika rinnastetaan korvauspäiviin. Jos todistuksesta käy ilmi, ettei hakijalle ole väliaikana maksettu työttömyysavustusta tai -korvausta, eläkettä suoritetaan todistuksen antamista seuraavan kuukauden alusta.

Jos työntekijä tulee työttömyyseläkettä saadessaan 4 §:n 3 momentissa edellytetyllä tavalla pitkäaikaisesti työkyvyttömäksi, eläke muutetaan hakemuksesta saman suuruiseksi työkyvyttömyyseläkkeeksi.

6 §.

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 sellaista päivää, joilta työntekijä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika. Jollei työsuhde ole jatkunut neljää kuukautta, luetaan sen perusteella eläkkeeseen oikeuttavaksi eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika vain sikäli kuin työntekijällä ei ole ennen tätä työsuhdetta alkaneen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella oikeutta lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen sellaiseen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä sanottu aika tai sitä vastaava ansio jo otetaan huomioon.

7 §.

Jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvitetyn, että eläkkeen perusteena oleva palkka työntekijän tai edun-

jättäjän viimeisessä tämän lain alaisessa työsuhteessa on poikkeuksellisesta syystä ollut alhaisempi kuin hänen 9 §:n mukaisesti tarkistettu palkkansa samassa työsuhteessa ennen tällaisen syyn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voitiin pitää vakiintuneena, ja jos tällä seikalla on olennainen vaikutus eläketurvaan, pidetään eläkkeen perusteena olevana palkkana sitä keskimääräistä työansiota, joka hänellä olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. Sama on laki myös muiden tämän lain alaisten työsuhteiden osalta, mikäli ne ovat päättyneet eläketapahtumaa lähinnä edeltäneiden 360 sellaisen päivän aikana, joilta työntekijä tai edunjättäjä ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta. Jos tulee selvitetyn, että eläkkeen perusteena oleva palkka poikkeuksellisesta syystä on vastaavalla tavalla korkeampi kuin edellä mainittu vakiintunut työansio, voidaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa samalla tavoin alentaa.

7 a §.

Perhe-eläke on, jos edunsaajia on vähintään kolme, yhtä suuri kuin se tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai, jollei hän silloin saanut eläkettä, jonka saamiseen hänellä olisi ollut oikeus, jos hän kuolinhetkellään olisi tullut työkyvyttömäksi. Eläkkeen määrää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon 5 §:n 2 momentin eikä 7 c §:n mukaista korotusta edunjättäjän eläkkeeseen eikä myöskään edunjättäjän eläkkeestä mahdollisesti tehtävää 8 §:n mukaista vähennystä. Jos edunsaajia on kaksi, suoritetaan edellä mainitusta perhe-eläkkeestä kolme neljänestä, ja jos edunsaajia on yksi, puolet.

7 c §.

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalla taikka hänen puolisoillaan on sellainen 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu 18 vuotta nuorempi lapsi, jolla eläkkeensaajan jälkeen olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, lisätään eläkkeeseen lapsikorotus.

Lapsikorotus on yhdeltä lapselta 20 prosenttia ja kahdelta tai useammalta lapselta 40 prosenttia eläkkeen määrästä.

Lapsikorotukseen oikeuttavien lasten lukumäärän muuttuessa suoritetaan siitä aiheutuva eläkkeen tarkistus muutosta seuraavan maksukauden alusta.

8 §.

Yhteensovitusraja lasketaan ottamalla yhteensovitusperusteesta, joka 3 momentissa säädettyin poikkeuksin on korkein peruseläkkeen perusteena oleva palkka, 60 prosenttia ja vähentämällä tästä määrä, joka on yhtä suuri kuin yksinäisen lapsettoman henkilön kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tukiosan yhteenlaskettu määrä kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitetussa kolmannessa kuntaryhmässä. Jos eläkkeeseen sisältyy 7 c §:n mukainen lapsikorotus, lasketaan yhteensovitusraja ottamalla yhteensovitusperusteesta 66 prosenttia ja vähentämällä siitä kansaneläkkeen perusosa. Yhteensovitusrajaa laskettaessa otetaan kansaneläkettä vastaavana vähennyksenä kuitenkin huomioon enintään 30 prosenttia yhteensovitusperusteesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet siitä, mitä on pidettävä tämän lain mukaisena peruseläkkeenä ja sitä vastaavana perhe-eläkkeenä.

8 a §.

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke, elinkorko tai jatkuva korvaus, toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen. Sama koskee 8 §:n 5 momentin mukaista yhteensovitusta, jos perhe-eläkkeen saajalle myönnetään mainitun momentin ensimmäisessä lauseessa tarkoitettu eläke tai jatkuva korvaus. Samoin toimitetaan 8 §:n 1 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun eläkettä tarkistetaan 7 c §:n mukaisesti. Niin ikään toimitetaan 8 §:n 5 momentin mukainen yhteensovitus uudelleen, kun edunsaajana oleva lapsi täyttää 16 vuotta tai muu edunsaaja kuin 16 vuotta täyttänyt lapsi lakkaa olemasta edunsaajana, jos eläkkeen määrä siten suurenee. Hakemuksesta toimitetaan 8 §:n mukainen yhteensovitus myös uudelleen, jos siihen vaikuttaneen muun eläkkeen, elinkoron tai jatkuvan korvauksen määrä on olennaisesti muuttunut.

12 §.

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä määräytyy ja eläkkeistä eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kesken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

2) eläkkeestä, joka on myönnetty 6 §:n 3 momenttia soveltaen, lukuunottamatta 4 c §:n nojalla myönnettyä eläkettä, sekä perhe-eläkkeestä, jonka perusteena on edunjättäjän 6 §:n 3 momenttia soveltaen laskettu työkyvyttömyyseläke, siltä osin kuin sitä on maksettu ajalta ennen sen kuukauden loppua, jona edunjättäjä olisi saavuttanut eläkeiän, näihin eläkkeisiin luettuna myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei 7 c §:n mukaista korotusta eikä eläkkeen alkamisen jälkeen 9 §:n perusteella annettuja korotuksia, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä tai edunjättäjä kuului sanotussa momentissa tarkoitetun työsuhteen perusteella;

19 §.

Jos työnantajana on yhteisö tai yhtymä, jonka velvoitteista osakas tai yhtiömies vastaa kuin omasta velastaan, voidaan tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille viivästyksen ajalta laskettu korko ulosottaa osakkaalta tai yhtiömieheltä niin kuin edellä 1 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Jos työntekijä ei lain voimaantullessa ole täyttänyt 18 vuotta tai jos työsuhde kestää vähemmän kuin neljä kuukautta, ei tätä lakia sovellettaessa oteta huomioon aikaa ennen lain voimaantuloa.

Laskettaessa 4 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Hakemuksesta sovelletaan 7 c §:n säännöksiä myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketahtumiin. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantulosta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Jos työnantaja ennen tämän lain voimaantuloa on järjestänyt työntekijöilleen eläketurvan, jossa eläkkeen määrä on suurempi kuin työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke, voidaan sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty, tätä koskevan vaikutuksen ehtoja tahi eläkekassan tai eläke-

säätiön sääntöjä muuttamalla suorittaa aikaisempaan eläketurvaan tämän lain mukaisia eläkkeen korotuksia vastaava vähennys edellyttäen, ettei eläketurvan kokonaisuutena voida katsoa raha-arvoltaan alentuneen. Tällöin saa aikaisemmasta eläkejärjestelmästä vapautuvia varoja sosiaali- ja terveysministeriön antamien

ohjeiden mukaisesti käyttää työntekijäin eläke-laissa tarkoitetun eläketurvan kustantamiseen. Ministeriö voi muutoinkin antaa tarkempia ohjeita tämän momentin soveltamisesta.

Tämän lain 1 §:ssä säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1966 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, näistä 1 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (691/68), 4 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 22 päivänä marraskuuta 1963 annetussa laissa (526/63) ja 9 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (640/66), sekä lisätään lain 4 §:ään uusi 5 momentti, 7 §:ään, johon 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetulla lailla (470/69) on lisätty uusi 4 momentti, uusi 5 ja 6 momentti sekä 10 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §.

Työntekijälle, joka työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatalo- ja puutarhatalouden eritoissa, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen afuksessa taikka sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteeltaan erilaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2—4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa, 4 a—4 c §:ssä, 7 a—10 §:ssä, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14 §:ssä, 16—18 §:ssä ja 19 a—23 §:ssä on säädetty.

4 §.

Oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä on työntekijällä, joka sairauden, vian tai vamman takia on kykenemätön suorittamaan entistä työtään tai muuta työtä, mitä on pidettävä ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, ja jonka työkyvyttömyyden, sen alkamisesta kulunut aika huomioon ottaen, voidaan

arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Työkyvyttömyyseläkkeen saajan täyttyessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän muuttuu työkyvyttömyyseläke vanhuuseläkkeeksi.

Työntekijällä, joka on täyttänyt 60 vuotta, on oikeus työttömyyseläkkeeseen sen mukaan kuin työntekijäin eläkelaisissa säädetään.

7 §.

Jos työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeutettu työntekijä on työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista lähinnä edeltäneen 540 sellaisen päivän aikana, joilta hän ei ole saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, 328/60) mukaista päiväavustusta, tässä laissa tarkoitetussa työssä ansainnut vähintään 800 markkaa, luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi myös se palkka, jonka hän työkyvyttömyyden alkamisesta lukien olisi ansainnut eläkeikänsä mennessä. Tämän palkan vuotuinen määrä edellytetään samaksi työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaan korjatuksi markkamääräksi, josta työntekijän työsuhteen perusteella on keskimäärin suoritettu tämän lain mukainen vakuutusmaksu niinä kalenterivuosina, joina hän tässä laissa tarkoitetussa työssä on ansainnut vähintään 800 markkaa tai jollei hän

minään kalenterivuotena ole ansainnut vähintään sanottua määrää, samaksi kuin mainittu rajamäärä. Ennen 23 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat otetaan kuitenkin huomioon vain, jos ne on ansaittu sinä kalenterivuotena, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu, tai kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuotena. Laskettaessa edellä tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumaa välittömästi edeltäneen kalenterivuoden alkua työsuhteen katkettua saanut valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain mukaista päiväavustusta. Markkamäärän laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Jos 1 momentissa tarkoitetun rajamäärän ansaitseminen on estänyt työkyvyttömyyseläkkeen määräämisen työntekijän eläkelain 6 §:n 3 momenttia soveltaen sanotun lain alaisen työsuhteen taikka maatalousyrittäjien tai yrittäjien eläkelain alaisen yrittäjätoiminnan perusteella, ja jos eläkkeen perusteena oleva palkka tai työtulo mainitussa työsuhteessa tai yrittäjätoiminnassa vuosituloksi muutettuna ylittää 1 momentissa tarkoitetun palkan vuotuisen määrän, korvataan tämä sanotulla vuosituloksi muutetulla palkalla tai työtulolla.

Työttömyyseläkkeen suuruutta määrättäessä 1 momentissa mainittu 540 päivän aika lasketaan työntekijän eläkelain 4 c §:n 3 momentissa tarkoitetusta työttömyyden alkamispäivästä.

9 §.

Tässä laissa säädetystä eläketurvasta vastaavat 2 §:ssä tarkoitetut eläkelaitokset, sikäli kuin ne eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 7 §:n 1 momenttia soveltaen, sekä perhe-eläkkeestä, jonka perusteena on edunjättäjän 7 §:n 1 momenttia soveltaen laskettu työkyvyttömyyseläke, siltä osin kuin sitä on maksettu ajalta ennen sen kuukauden loppua, jona edunjättäjä olisi saavuttanut eläkeiän, näihin eläkeisiin luettuna myös työntekijän eläkelain perusteella ehkä saatava eläkkeen osa, mutta ei sanotun lain 7 c §:n mukaista korotusta eikä 9 §:n perusteella eläkkeen alkamisen jälkeen annettuja korotuksia, vastaa yksin se eläkelaitos, jonka toimintapiiriin työntekijä tai edun-

jättäjä kuului saadessaan 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairauden, vian tai vamman tai, jos hän ei silloin enää ollut tämän lain piiriin kuuluvassa työsuhteessa, se eläkelaitos, jonka piiriin hän viimeksi oli kuulunut;

3) muista työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijän eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, samoin kuin eläkkeen osista, jotka ylittävät 2 kohdassa mainitut määrät, työttömyyseläkkeestä sekä työntekijän eläkelain perusteella maksettavista vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja eläketurvakeskuksen kustannuksista vastaavat eläkelaitokset yhdessä työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten kanssa, niin kuin on säädetty työntekijän eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa; sekä

10 §.

Jos työnantaja on yhteisö tai yhtymä, jonka velvoitteista osakas tai yhtiömies vastaa kuin omasta velastaan, voidaan tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille viivästyksen ajalta laskettu korko ulosottaa osakkaalta tai yhtiömieheltä niin kuin edellä 4 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Eläkettä määrättäessä otetaan ennen 18 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat huomioon 1 päivästä tammikuuta 1971 lukien.

Hakemuksesta sovelletaan myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin työntekijän eläkelain 7 c §:n säännöksiä, jos niitä muutoinkin olisi maksettava lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantulosta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Laskettaessa työntekijän eläkelain 4 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Tässä laissa säädetty markkamäärät vastaavat vuodelle 1962 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 6 §:n 1 momentti, 8 §:n 6 momentti ja 19 §:n 1 momentti, näistä 8 §:n 6 momentti sellaisena kuin se on 23 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (830/70) ja 19 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 6 päivänä maaliskuuta 1970 annetussa laissa (171/70), näin kuuluviksi:

6 §.

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä perhe-eläkkeen saamisen edellytykset ja suuruus määräytyvät, jollei tästä laista muuta seuraa, siten kuin työntekijäin eläkelaisissa (395/61) on säädetty, ja tällöin on tässä laissa tarkoitettuun työruloon ja eläkkeeseen oikeuttavaan aikaan vastaavasti sovellettava, mitä edellä mainitussa laissa on palkasta ja eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta säädetty. Tämän lain mukaiseen eläkkeeseen ei kuitenkaan sovelleta työntekijäin eläkelain 5 a ja 7 b §:n säännöksiä. Perhe-eläkkeen suuruutta määrättäessä ei oteta huomioon edunjättäjän eläkkeen määrän 9 §:n 2 momentin mukaista muutosta.

8 §.

Eläkkeen perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Jos maatalousyrittäjälle on vahvistettu työtuloa 23 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, jätetään eläkkeen perusteena olevaa työtuloa määrättäessä sanotun iän täyttämistä edeltäneet työtulot ja vastaava aika huomioon ottamatta.

19 §.

Jollei tästä laista muuta seuraa, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 3 ja 4 momentissa, 4, 4 b ja 4 c §:ssä, 7 a §:n 2 ja 3 momentissa, 7 c—9 a §:ssä, 11 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 13 ja 14 §:ssä sekä 16—21 a ja 22 §:ssä sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 10 §:n 3 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Hakemuksesta sovelletaan myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin, työntekijäin eläkelain 7 c §:n säännöksiä. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantulosta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Laskettaessa työntekijäin eläkelain 4 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Laki

yrittäjien eläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 17 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 6 päivänä maaliskuuta 1970 annetussa laissa (170/70), näin kuuluviksi:

5 §.

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä perhe-eläkkeen saamisen edellytykset ja suuruus määräytyvät, jollei tästä laista muuta seuraa, siten kuin työntekijäin

eläkelaissa on säädetty, ja tällöin on tässä laissa tarkoitettuun työtuloon ja eläkkeeseen oikeuttavaan aikaan vastaavasti sovellettava, mitä edellä mainitussa laissa on palkasta ja eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta säädetty. Tämän lain mukaiseen eläkkeeseen ei kuitenkaan sovelleta työntekijäin eläkelain 5 a ja 7 b §:n säännöksiä. Perhe-eläkkeen suuruutta määrättäessä ei oteta huomioon edunjättäjän eläkkeen määrän 8 §:n 2 momentin mukaista muutosta.

7 §.

Eläkkeen perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Jos yrittäjälle on vahvistettu työtuloa 23 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, jätetään eläkkeen perusteena olevaa työtuloa määrättäessä sanotun iän täyttämistä edeltäneet työtulot ja vastaava aika huomioon ottamatta.

17 §.

Jollei tästä laista muuta seuraa, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 4, 4 b ja 4 c §:ssä, 7 a §:n 2 ja 3 momentissa, 7 c—10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 4 momentissa, 13 ja 14 §:ssä sekä 16—21 a ja 22 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Hakemuksesta sovelletaan myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin, työntekijäin eläkelain 7 c §:n säännöksiä. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantuloa lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Laskettaessa työntekijäin eläkelain 4 c §:ssä tarkoitettuja 200 päivää otetaan huomioon työttömyysavustukset ja työttömyyskorvaukset myös ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56), 16 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (768/70), ja 20 §, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (739/66), sekä *lisätään* lakiin uusi 15 b § seuraavasti:

15 d §.

Jos 14, 15 tai 17 §:ssä tarkoitettulla vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeensaajalla taikka hänen puolisolllaan on sellainen 15 a §:ssä tarkoitettu 18 vuotta nuorempi lapsi, jolla hänen jälkeensä olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, lisätään eläkkeeseen lapsikorotus.

Lapsikorotus on yhdeltä lapselta 20 prosenttia ja kahdelta tai useammalta lapselta 40 prosenttia 16 §:n 1 momentin mukaan lasketusta eläkkeen määrästä.

Lapsikorotukseen oikeuttavien lasten lukumäärän muuttuessa suoritetaan siitä aiheutuva eläkkeen tarkistus muutosta seuraavan kalenterikuukauden alusta.

16 a §.

Perhe-eläke on, jos edunsaajia on vähintään neljä, yhtä suuri kuin se 16 §:n 1 momentin mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai olisi oikeutettu saamaan. Eläkkeen määrää laskettaessa ei

oteta huomioon 15 d §:n mukaista korotusta edunjättäjän eläkkeeseen. Jos edunsaajia on kolme, suoritetaan edellä mainitusta eläkkeestä neljä viidesosaa, jos edunsaajia on kaksi, kolme viidesosaa ja jos edunsaajia on yksi, kaksi viidesosaa.

tus, yhdessä eläkkeensaajan mahdollisesti saamien 27 §:n 1 momentissa tarkoitettujen muiden eläkkeiden ja korvausten kanssa ylittää 66 prosenttia 1 momentissa tarkoitettua keski-kuukausipalkasta, vähennetään lapsikorotusta ylittävällä osalla.

20 §.

Edellä 16 §:ssä ja 17 §:n 3 momentissa säädettyjen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeiden enimmäismäärä on 50 prosenttia 16 §:n 1 momentin mukaisesta keski-kuukausipalkasta.

Jos eläkkeeseen on lisätty 15 d §:ssä säädetty lapsikorotus, on eläkkeen enimmäismäärä 66 prosenttia 1 momentissa tarkoitettua keski-kuukausipalkasta.

Jos tämän lain mukainen eläke, mukaanluetuna 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu koro-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Hakemuksesta sovelletaan 15 d §:n säännöksiä myös eläkkeisiin, jotka perustuvat ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin eläketapahtumiin. Tästä johtuva eläkkeen korotus maksetaan lain voimaantulosta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen sen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 15 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (464/69), sekä *lisätään* lakiin uusi 28 a § seuraavasti:

15 §.

Päivärahaa suoritetaan enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta taikka jota seuraavan kuukauden alusta lukien vakuutettu alkaa saada kansaneläkelain mukaista työttömyyseläkettä.

28 a §

Jos vakuutettu on saanut työkyvyttömyysajalta työttömyyskorvauksesta 22 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (645/67) mukaista työttömyyskorvausta tai valtakunnallisista

työttömyyskassoista 23 päivänä maaliskuuta 1934 annetussa laissa (125/34, 328/60) tarkoitettua työttömyyskassan maksamaa työttömyysavustusta, suoritetaan samalta ajalta tuleva päiväraha maksetun korvauksen tai avustuksen määrään saakka asianomaiselle työvoimatoimikunnalle tai työttömyyskassalle. Näin suoritettua päivärahan määrästä on vastaavasti voimassa, mitä 28 §:n 3 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laki

kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (446/69) 1 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

1 §.

Kesäkuun 8 päivänä 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) mukaisen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä vanhuudentuen saajalle, jonka oman tai perheen elatuksen turvaamiseksi tahi asumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi erityinen

taloudellinen tuki on tarpeen, suoritetaan kansaneläkkeen lisänä tukilisää ja asumistukea sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laki

perhe-eläkelain 9 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/69) 9 §:n 5 ja 6 momentti näin kuuluviksi:

9 §.

Leskellä, joka edunjättäjän kuollessa oli täytännyt 65 vuotta tai joka saa kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, ei ole oikeutettu perhe-eläkkeeseen.

Sen estämättä, mitä edellä 5 momentissa on säädetty, maksetaan työkyvyttömyyseläkettä tai työttömyyseläkettä saavalle leskelle, joka

muutoin olisi perhe-eläkkeeseen oikeutettu, kuuden kuukauden ajalta edunjättäjän kuolemasta lukien perhe-eläkkeenä se määrä, jolla perhe-eläke olisi suurempi kuin työkyvyttömyyseläke tai työttömyyseläke.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laki

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 3 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetussa laissa (327/67), näin kuuluvaksi:

3 §.

Peruseläketurvan, joka käsittää vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläketurvan, tulee määrältään vastata vähintään 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetussa työntekijäin eläkelaisissa (395/61) säädettyjen perusteiden mukaista eläketurvaa. Se on järjestettävä siten, että jos virka- tai työsuhde päättyy

ennen eläketapahtumaa, viranhaltija tai työntekijä taikka hänen edunsaajansa ei menetä oikeuttaan saada peruseläkettä tämän virka- tai työsuhteen perusteella myöhemmän eläketapahtuman johdosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laki

valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain 20 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan valtakunnallisista työttömyyskassoista 23 päivänä maaliskuuta 1934 annetun lain 20 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (588/67), näin kuuluvaksi:

20 §.

Työttömyyskassa ei saa suorittaa avustusta jäsenelle:

2) joka sairauden tai muun syyn vuoksi on työhön kykenemätön; työkykyisenä pidetään kuitenkin jäsentä, joka on sairausvakuutustoimikunnalta hakenut sairauden, vian tai vamman perusteella sairausvakuutuslain (364/63) mu-

kaista päivärahaa, mutta jolta oikeus avustukseen on evätty sillä perusteella, että toimikunta ei ole katsonut hänen olevan työkyvyttömän;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Laki

työllisyyslain 6 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetun työllisyyslain (331/63) 6 §:ään uusi 2 momentti, jolloin entinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

6 §.

Edellä 1 momentin tarkoittamana työkykyisenä työnhakijana pidetään myös henkilöä, joka on sairausvakuutustoimikunnalta hakenut sairauden, vian tai vamman perusteella sairausvakuutuslain (364/63) mukaista päivära-

haa, mutta jolta oikeus korvaukseen on evätty sillä perusteella, että toimikunta ei ole katsonut hänen olevan työkyvyttömän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1971.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 1971.

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri